

LITTERATUREXEMPEL

Bilaga till kartläggning av befintligt material och metoder inom MIK-fältet, för Kommittén för det demokratiska samtalet (Ku 2018:4).

Av Mathias Cederholm, Alle fonti HB. Maj 2019.

Här är en del exempel på relevanta svenska (och svenskproducerade) böcker i MIK-fältet med bäring på inventeringen. Fokus ligger på senaste årens utgivning, med vissa undantag, och med målgrupper alltifrån skolbarn till vuxen allmänhet, pedagoger, högskolestuderande m.m. Listan har inga anspråk på att vara fullständig men bör ge bra ingångar kring förekomsten i ämnen som källkritik, sökkritik/informationssökning på nätet, kritiskt tänkande - vetenskaplig kunnighet m.m., näthat, problem som konspirationsteorier m.m. En del kortare böcker som finns fritt tillgängliga digitalt tas upp i kommentarstexten. Det finns naturligtvis även ett stort antal relevanta rapporter, som emellertid inte tas upp i denna lista.

ALLMÄNT OM SOCIALA MEDIER, UPPMÄRKSAMHETSEKONOMIN M.M.

Internet är trasigt : Silicon Valley och demokratins kris
av Martin Gelin, Karin Pettersson
Natur & Kultur 2018

KÄLLKRITIK, DIGITAL KÄLLKRITIK, SÖKKRITIK

Att hitta
av Andreas Ekström
Weyler Förlag 2018

Den stora bubblan : hur tekniken formar vår världsbild
av Per Grankvist
Mondial 2018

"Det är sant - det stod ju i tidningen!" en bok om hur du undviker att bli lurad
av Mattias Lundberg
Aplato AB 2016

Fakta, fejk och fiktion : Ämnesdidaktisk digital kompetens för lärare
av Thomas Nygren
Natur & Kultur 2019

Fejk, filter och faktaresistens : hotar sociala medier demokratin
av Andreas Widholm, Åsa Wikforss, Nina Wormbs, Jack Werner, Martin Schori
Institutet för Mediestudier 2018, fritt tillgänglig som pdf.

Invisible Search and Online Search Engines - The Ubiquity of Search in Everyday Life
av Jutta Haider, Olof Sundin
Routledge 2019

"Ja skiter i att det är fejk det är förjävligt ändå" : om myter på nätet, fejkade berättelser och vikten av källkritik

av Jack Werner
Albert Bonniers Förlag 2018

Källa: internet
av George Strachal, Torsten Thurén
Gleerups Utbildning AB 2011

Källkritik, 3 uppl.
av Torsten Thurén
Liber 2013

Källkritik i undervisningen : teori och praktik åk 1-3
av Maria Heimer
Gothia Fortbildning AB 2017

Sök Direkt
av Maria Heimer
Sanoma Utbildning 2015

Sök & finn : informationssökning och källkritik på nätet 1-3
av Lena Leigert
Baggebeti 2018
I serien ingår: Sök & Finn 1 (åk 1–3), Sök & Finn 2 (åk 2–3) och Sök & Finn 3 (åk 3).

Tänk först - dela sen! en intervjubok om om att integrera ett källkritiskt arbetssätt i undervisningen
av Johanna Lundeberg
BTJ Förlag 2016

Viralgranskarens handbok
av Åsa Larsson, Linnéa Jonjons
Mondial 2018

NÄTHAT

Digitalt självförsvar – en introduktion
av Martin Edström Carl Fridh Kleberg
IIS 2015 (även fritt tillgänglig som pdf)

Mitt barn på nätet
av Maria Dufva
Bonnier Fakta 2017

Näthat : rättigheter och möjligheter
av Alexandra Sackemark, Märten Schultz, Mikaela Alderhorn, Sebastian Caicedo Gordh, Johan Rosell
Karnov Group 2015

Nätkränkningar - som rättsligt och demokratiskt problem
av Hans-Gunnar Axberger
Institutet för juridik och internet 2018

Nätmobbing : handbok för skolan

av Ann Frisé, Sofia Berne
Natur Kultur Akademisk 2016

Nätmobbing, näthat och nätkärlek - kunskap och strategier för en bättre vardag på nätet
av Elza Dunkels
Gothia Fortbildning AB 2015

Tackla hatet : om näthat, hot - och hur du skyddar dig
av Rebecka Bohlin
Ordfront Förlag 2016

Vad gör unga på nätet?
av Elza Dunkels
Gleerups Utbildning 2018

Värsta bästa nätet : bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel
av Maria Dufva
Bonnier Fakta 2018

KONSPIRATIONSTEORIER

Allt är en konspiration : En resa genom underlandet
av Kent Werne
Ordfront Förlag 2018

DIGITAL KOMPETENS I SKOLAN

Digitalitet i förskolan
av Nea Elyoussoufi
Askunge Thorsén förlag 2018

En digitalare förskola
av Katrin Jäverbring
Natur & Kultur 2019

Skolan i en digital omvärld
av Anders Thoresson
Lärförlaget 2018

MEDIEKUNNIGHET, NYHETSKUNNIGHET, OPINIONSBILDNING, PROPAGANDA

Genomskåda medielogiken!
av Ann-Marie Åsheden
Krusenberg Innovation: 33 sidor 2015

Makt, medier och samhälle - En introduktion till politisk kommunikation
av Jesper Strömbäck
Studentlitteratur AB, 2 uppl., 2014

Medierna och demokratin
av Lars Nord, Jesper Strömbäck, Sigurd Allern, Monika Djerf-Pierre, Jesper Falkheimer
Studentlitteratur, 2 uppl., 2012

Mediekultur och mediesamhälle
av Jostein Gripsrud
Bokförlaget Daidalos, 3 uppl., 2011

Medielandskap & mediekultur : en introduktion till medie- och kommunikationsvetenskap
av Göran Bolin, Stina Bengtsson, Michael Forsman, Peter Jakobsson, Sofia Johansson
Liber 2016

Opinionsbildning
av Olof Petersson
Studentlitteratur 2014

Propaganda : historia, teori och analys
av Jimmy Vulovic
Studentlitteratur AB 2017

Propaganda : hur du påverkas och i värsta fall blir av med förnuftet.
av Ann-Marie Åsheden
33 sidor 2018

Skruvat : hur du undgår att bli lurad av dramatiserad journalistik
av Ann-Marie Åsheden
Krusenberg Innovation: 33 sidor 2015

KRITISKT TÄNKANDE

Kritiskt förhållningssätt : en vetenskaplig, etisk attityd och ett högskolepedagogiskt mål
av Bettina Stenbock Hult
Studentlitteratur AB, 2 uppl., 2017

Kritiskt tänkande
av Lars Torsten Eriksson
Liber, 3 uppl., 2018

Kritiskt tänkande - en introduktion: E-bok
Lars Torsten Eriksson, SNH - samverkan för nätbaserad högskoleutbildning. SNH.se /
OpenSNH.se, 2017
<http://www.opensnh.se/items/show/161>

Kritiskt tänkande - i teori och praktik
av Elin Sporrang, Karin Westin Tikkanen
Studentlitteratur AB 2016

ANALYTISK KUNNIGHET – ARGUMENTATION, RETORIK, BILDANALYS M.M.

Argumentationsanalys : färdigheter för kritiskt tänkande
av Gunnar Björnsson, Ulrik Kihlbom, Anders Ullholm
Natur & Kultur, 2 uppl., 2009

Kritisk retorikanalys : text, bild, actio
av Brigitte Mral, Marie Gelang, Emelie Bröms

Retorikförlaget 2016

Textens mening och makt : metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys
av Kristina Boréus, Göran Bergström
Studentlitteratur AB, 4 uppl., 2018

Klassisk retorik för vår tid
av Janne Lindqvist
Studentlitteratur AB, 2 uppl., 2016

Effektiv visuell kommunikation : om nyheter, reklam, information och profil
av Bo Bergström
Carlsson, 11 uppl., 2017

VETENSKAPLIG KUNNIGHET, STATISTIK M.M.

Alternativa fakta : om kunskapen och dess fiender
av Åsa Wikforss
Fri Tanke Förlag 2017

Användbar evidens : om följsamhet och anpassningar
av Henna Hasson, Ulrica Von Thiele Schwarz
Natur & Kultur 2017

Att tolka och förstå statistik
av Silje Bringsrud Fekjær
Gleerups Utbildning AB 2016

Bruk och missbruk av statistik : Handbok i tvivel för informationskonsumenter
av Göran Nilsson
33 sidor 2017

Factfulness : tio knep som hjälper dig förstå världen
av Hans Rosling, Ola Rosling, Anna Rosling Rönnlund
Natur & Kultur 2018
Har spridits i skolor i anslutning till Gapminders arbete

Grundläggande vetenskapsteori : för psykologi och andra beteendevetenskaper
av Carl Martin Allwood, Martin G Erikson
Studentlitteratur AB, 2 uppl., 2017

Introduktion till vetenskapsteorin
av Lars-Göran Johansson
Bokförlaget Thales, 4 uppl., 2018

Kunskapsteori : en introduktion till vetande, berättigande och sanning
av Lars-Göran Johansson, Tomas Ekenberg, George Masterton, Pauliina Remes
Studentlitteratur 2014

Larmrapporten : att skilja vetenskap från trams
av Emma Frans
Volante 2017/18

Skeptikerskolan : handbok i kritiskt tänkande
av Andreas Anundi, Cj Åkerberg
Bokförlaget Forum 2012

Statistisk verktygslåda 0 - - att förstå och förändra världen med siffror
av Mimmi Barmark, Göran Djurfeldt
Studentlitteratur AB 2015

Tvivel : en bok om faktaförvirring
av Maths Nilsson
Nurret bokförlag 2017

Vetenskapsteori för nybörjare
av Torsten Thurén
Liber 2007

Vetenskapsteori för samhällsvetare
av Jan Holm Ingemann
Gleerups Utbildning AB 2016